

OPLEIDINGENSTRUCTUUR MATROOS MOTORDRIJVER BINNENVAART

1. BESCHRIJVING

Referentiekaders:

WELZIJN OP HET WERK

Beroepsprofielen

(SERV, oktober 2004)

BINNENSCHIEPVAART

Beroepenstructuur

(SERV/Fonds voor Rijn- en binnenscheepvaart vzw, juli 2004)

MATROOS BINNENSCHIEPVAART

Beroepsprofiel

(SERV/Fonds voor Rijn- en binnenscheepvaart vzw, juli 2004)

BEMANNING AAN DEK IN DE BINNENSCHIEPVAART

Beroepencluster

(SERV/Fonds voor Rijn- en binnenscheepvaart vzw, mei 2007)

WERKTUIGKUNDIGE KUST- EN HAVENSLEEPVAART

Beroepsprofiel

(SERV/Fonds voor Rijn- en Binnenscheepvaart vzw /Unie van Redding- en Sleepdienst België NV, maart 2006)

De matroos motordrijver binnenvaart staat in voor de goede werking van de scheepsmotoren en houdt ook alle andere scheepinstallaties in goede staat.

De opleiding **Matroos motordrijver binnenvaart** bestaat uit 7 modules:

Basisonderhoud scheepsinstallaties

Basisonderhoud schip

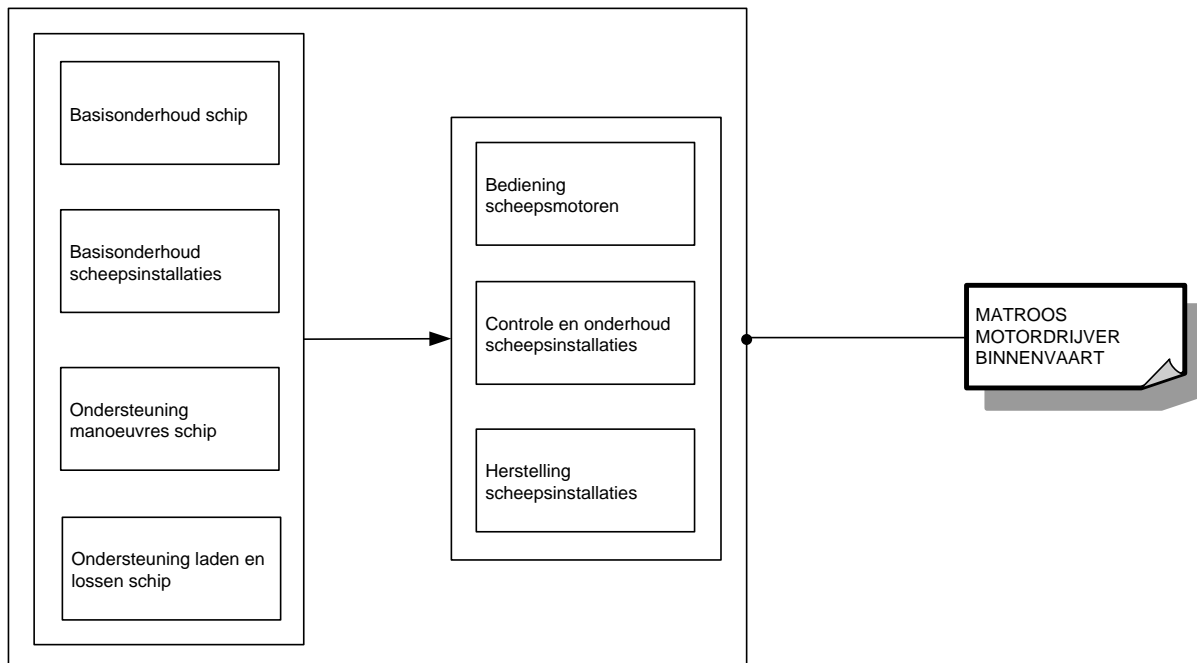
Bediening scheepsmotoren

Controle en onderhoud scheepsinstallaties

Herstelling scheepsinstallaties

Ondersteuning laden en lossen schip

Ondersteuning manoeuvres schip

Voor elke module die men met vrucht heeft gevolgd, wordt een deelcertificaat uitgereikt.
Voor elke opleiding die men met vrucht heeft gevolgd, wordt een certificaat uitgereikt.

2. MODULES

Module Basisonderhoud scheepsinstallaties

<p><i>veilig, hygiënisch en milieubewust werken conform welzijn op het werk en de geldende regelgevingen zoals:</i></p> <ul style="list-style-type: none">➤ ergonomisch werken➤ economisch werken➤ producten, gereedschap, apparatuur, machines en arbeidsmiddelen volgens bedrijfs- en fabrikantenvoorschriften gebruiken➤ persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen gebruiken➤ storingen en afwijkingen aan materieel en materiaal melden➤ werkpost en directe omgeving volgens bedrijfsvoorschriften schoonhouden➤ voorschriften en instructies inzake veiligheid, hygiëne of milieu toepassen➤ afval en restproducten beperken en volgens wettelijke voorschriften sorteren en afvoeren➤ principes brandpreventie toepassen➤ kleine blusmiddelen hanteren➤ elementaire EHBO-technieken toepassen➤ reddingsboot te water laten
<p><i>noodzakelijke houdingen voor de uitoefening van het beroep aannemen zoals:</i></p> <ul style="list-style-type: none">➤ kwaliteitsgericht werken➤ in team werken➤ op problemen anticiperen en adequaat reageren➤ opgelegde taken zelfstandig uitvoeren➤ nauwkeurig werken➤ op wisselende werk-, woon- en leefomstandigheden inspelen➤ discreet en respectvol handelen➤ met stress en prioriteiten omgaan➤ zin voor verantwoordelijkheid tonen
<p><i>functionele vaardigheden voor de uitoefening van het beroep toepassen zoals:</i></p> <ul style="list-style-type: none">➤ plannen en schema's gebruiken➤ vereiste hoeveelheden en materiaal inschatten➤ informatie selecteren en verwerken➤ verbale en non-verbale communicatie toepassen➤ reisplanning opvolgen➤ werkmethode volgen➤ vaarregels, verkeerstekens en signalisatie gebruiken➤ basiskookvaardigheden toepassen
<p><i>eigen werkzaamheden organiseren</i></p> <ul style="list-style-type: none">➤ eigen werkzaamheden voorbereiden➤ eigen werkzaamheden uitvoeren➤ eigen werkzaamheden evalueren➤ eigen werkzaamheden bijsturen
<p><i>basisonderhoud scheepsinstallaties uitvoeren</i></p> <ul style="list-style-type: none">➤ vloeistofpeilen controleren➤ filters proper maken of vervangen➤ automatische smering bijvullen➤ olie bijvullen➤ bij reparatiewerken schipper of stuurman assisteren➤ onderdelen en werking van electriciteitsvoorziening verzekeren➤ werking van elektrische verbruikers controleren➤ vloeistofpeil in batterijen controleren

- lampen en zekeringen vervangen
- diagnosetoestellen gebruiken
- onderdelen en werking scheepsinstallaties onderhouden zoals:
 - lieren
 - sturing roerwerk
 - autokraan
 - schuifluiken
 - pompsysteem voor ballast
 - systemen voor vasthechting lading
- onderhoud van meerdraden- en trossen verzekeren

schip in noodsituaties in veiligheid brengen

- signalisaties van verschillende sloopstypes zowel overdag en 's nachts herkennen en gebruiken
- roer hanteren
- nautische hulpinstrumenten bedienen
- basismanoeuvres bij het in veiligheid brengen van schip uitvoeren

De beroepsgerichte vorming kan enkel gerealiseerd worden door middel van het geïntegreerd doorlopen van de component leren en de component werkpleklernen.

Module Basisonderhoud schip

veilig, hygiënisch en milieubewust werken conform welzijn op het werk en de geldende regelgevingen zoals:

- ergonomisch werken
- economisch werken
- producten, gereedschap, apparatuur, machines en arbeidsmiddelen volgens bedrijfs- en fabrikantenvoorschriften gebruiken
- persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen gebruiken
- storingen en afwijkingen aan materieel en materiaal melden
- werkpost en directe omgeving volgens bedrijfsvoorschriften schoonhouden
- voorschriften en instructies inzake veiligheid, hygiëne of milieu toepassen
- afval en restproducten beperken en volgens wettelijke voorschriften sorteren en afvoeren
- principes brandpreventie toepassen
- kleine blusmiddelen hanteren
- elementaire EHBO-technieken toepassen
- reddingsboot te water laten

noodzakelijke houdingen voor de uitoefening van het beroep aannemen zoals:

- kwaliteitsgericht werken
- in team werken
- op problemen anticiperen en adequaat reageren
- opgelegde taken zelfstandig uitvoeren
- nauwkeurig werken
- op wisselende werk-, woon- en leefomstandigheden inspelen
- discreet en respectvol handelen
- met stress en prioriteiten omgaan
- zin voor verantwoordelijkheid tonen

functionele vaardigheden voor de uitoefening van het beroep toepassen zoals:

- plannen en schema's gebruiken
- vereiste hoeveelheden en materiaal inschatten
- informatie selecteren en verwerken
- verbale en non-verbale communicatie toepassen
- reisplanning opvolgen
- werkmethode volgen
- vaarregels, verkeerstekens en signalisatie gebruiken
- basiskookvaardigheden toepassen

eigen werkzaamheden organiseren

- eigen werkzaamheden voorbereiden
- eigen werkzaamheden uitvoeren
- eigen werkzaamheden evalueren
- eigen werkzaamheden bijsturen

schip onderhouden

- eigenschappen van scheepsbouw materiaal respecteren
- schip en eigen woning schoonhouden
- onderhoudsprogramma gebruiken
- opbouw en structurelementen van schip onderhouden door:
 - schuren
 - ontroesten
 - schilderen en lakken
 - schuren en vernissen van houten structuren
 - structuren in metaal behandelen
- technieken toepassen voor:

- schuren
- ontroesten
- schilderen
- vernissen
- lakken
- polieren

schip in noodsituaties in veiligheid brengen

- signalisaties van verschillende scheepstypes zowel overdag en 's nachts herkennen en gebruiken
- roer hanteren
- nautische hulpinstrumenten bedienen
- basismanoeuvres bij het in veiligheid brengen van schip uitvoeren

De beroepsgerichte vorming kan enkel gerealiseerd worden door middel van het geïntegreerd doorlopen van de component leren en de component werkplekleren.

Module Bediening scheepsmotoren

veilig, hygiënisch en milieubewust werken conform welzijn op het werk en de geldende regelgevingen zoals:

- ergonomisch werken
- economisch werken
- producten, gereedschap, apparatuur, machines en arbeidsmiddelen volgens bedrijfs- en fabrikantenvoorschriften gebruiken
- persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen gebruiken
- storingen en afwijkingen aan materieel en materiaal melden
- werkpost en directe omgeving volgens bedrijfsvoorschriften schoonhouden
- voorschriften en instructies inzake veiligheid, hygiëne of milieu toepassen
- afval en restproducten beperken en volgens wettelijke voorschriften sorteren en afvoeren
- principes brandpreventie toepassen
- kleine blusmiddelen hanteren
- elementaire EHBO-technieken toepassen
- reddingsboot te water laten

noodzakelijke houdingen voor de uitoefening van het beroep aannemen zoals:

- kwaliteitsgericht werken
- in team werken
- op problemen anticiperen en adequaat reageren
- opgelegde taken zelfstandig uitvoeren
- nauwkeurig werken
- op wisselende werk-, woon- en leefomstandigheden inspelen
- discreet en respectvol handelen
- met stress en prioriteiten omgaan
- zin voor verantwoordelijkheid tonen

functionele vaardigheden voor de uitoefening van het beroep toepassen zoals:

- plannen en schema's gebruiken
- vereiste hoeveelheden en materiaal inschatten
- informatie selecteren en verwerken
- verbale en non-verbale communicatie toepassen
- reisplanning opvolgen
- werkmethode volgen
- vaarregels, verkeerstekens en signalisatie gebruiken
- basiskookvaardigheden toepassen

eigen werkzaamheden organiseren

- eigen werkzaamheden voorbereiden
- eigen werkzaamheden uitvoeren
- eigen werkzaamheden evalueren
- eigen werkzaamheden bijsturen

motoren bedienen

- motor voor opstarten controleren
- motor doorblazen
- motor voorsmeren
- brandstoftoevoer openen
- motor starten
- motor laten warm draaien
- druk en temperatuur controleren
- bediening motor aan brug doorgeven

schip in noodsituaties in veiligheid brengen

- signalisaties van verschillende scheepstypes zowel overdag en 's nachts herkennen en

gebruiken

- roer hanteren
- nautische hulpinstrumenten bedienen
- basismanoeuvres bij het in veiligheid brengen van schip uitvoeren

De beroepsgerichte vorming kan enkel gerealiseerd worden door middel van het geïntegreerd doorlopen van de component leren en de component werkplekleren.

Module Controle en onderhoud scheepsinstallaties

veilig, hygiënisch en milieubewust werken conform welzijn op het werk en de geldende regelgevingen zoals:

- ergonomisch werken
- economisch werken
- producten, gereedschap, apparatuur, machines en arbeidsmiddelen volgens bedrijfs- en fabrikantenvoorschriften gebruiken
- persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen gebruiken
- storingen en afwijkingen aan materieel en materiaal melden
- werkpost en directe omgeving volgens bedrijfsvoorschriften schoonhouden
- voorschriften en instructies inzake veiligheid, hygiëne of milieu toepassen
- afval en restproducten beperken en volgens wettelijke voorschriften sorteren en afvoeren
- principes brandpreventie toepassen
- kleine blusmiddelen hanteren
- elementaire EHBO-technieken toepassen
- reddingsboot te water laten

noodzakelijke houdingen voor de uitoefening van het beroep aannemen zoals:

- kwaliteitsgericht werken
- in team werken
- op problemen anticiperen en adequaat reageren
- opgelegde taken zelfstandig uitvoeren
- nauwkeurig werken
- op wisselende werk-, woon- en leefomstandigheden inspelen
- discreet en respectvol handelen
- met stress en prioriteiten omgaan
- zin voor verantwoordelijkheid tonen

functionele vaardigheden voor de uitoefening van het beroep toepassen zoals:

- plannen en schema's gebruiken
- vereiste hoeveelheden en materiaal inschatten
- informatie selecteren en verwerken
- verbale en non-verbale communicatie toepassen
- reisplanning opvolgen
- werkmethode volgen
- vaarregels, verkeerstekens en signalisatie gebruiken
- basiskookvaardigheden toepassen

eigen werkzaamheden organiseren

- eigen werkzaamheden voorbereiden
- eigen werkzaamheden uitvoeren
- eigen werkzaamheden evalueren
- eigen werkzaamheden bijsturen

routinecontroles en preventief onderhoud uitvoeren

- metingen uitvoeren
- werkingsparameters controleren
- hardheid water controleren
- viscositeit olie controleren
- werking elektrische verbruikers en schakelbord controleren
- werking elektronica controleren
- veiligheidstesten uitvoeren
- noodbediening controleren
- onderhoudschemicaliën toevoegen
- lucht-, olie- en brandstoffilters vervangen of proper maken

- oliebaden vervangen
- draaiende onderdelen smeren
- brandstofomloop ontluchten
- hulpwerktuigen onderhouden
- elektriciteitsnet, elektronica- en controlesystemen onderhouden
- sleepmateriaal onderhouden en vervangen
- bunkerprocedures uitvoeren
- voor continue brandstofvoorraad zorgen
- stabiliteit en zeewaardigheid schip onderhouden

schip in noodsituaties in veiligheid brengen

- signalisaties van verschillende sloopstypes zowel overdag en 's nachts herkennen en gebruiken
- roer hanteren
- nautische hulpinstrumenten bedienen
- basismanoeuvres bij het in veiligheid brengen van schip uitvoeren

De beroepsgerichte vorming kan enkel gerealiseerd worden door middel van het geïntegreerd doorlopen van de component leren en de component werkplekieren.

Module Herstelling scheepsinstallaties

veilig, hygiënisch en milieubewust werken conform welzijn op het werk en de geldende regelgevingen zoals:

- ergonomisch werken
- economisch werken
- producten, gereedschap, apparatuur, machines en arbeidsmiddelen volgens bedrijfs- en fabrikantenvoorschriften gebruiken
- persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen gebruiken
- storingen en afwijkingen aan materieel en materiaal melden
- werkpost en directe omgeving volgens bedrijfsvoorschriften schoonhouden
- voorschriften en instructies inzake veiligheid, hygiëne of milieu toepassen
- afval en restproducten beperken en volgens wettelijke voorschriften sorteren en afvoeren
- principes brandpreventie toepassen
- kleine blusmiddelen hanteren
- elementaire EHBO-technieken toepassen
- reddingsboot te water laten

noodzakelijke houdingen voor de uitoefening van het beroep aannemen zoals:

- kwaliteitsgericht werken
- in team werken
- op problemen anticiperen en adequaat reageren
- opgelegde taken zelfstandig uitvoeren
- nauwkeurig werken
- op wisselende werk-, woon- en leefomstandigheden inspelen
- discreet en respectvol handelen
- met stress en prioriteiten omgaan
- zin voor verantwoordelijkheid tonen

functionele vaardigheden voor de uitoefening van het beroep toepassen zoals:

- plannen en schema's gebruiken
- vereiste hoeveelheden en materiaal inschatten
- informatie selecteren en verwerken
- verbale en non-verbale communicatie toepassen
- reisplanning opvolgen
- werkmethode volgen
- vaarregels, verkeerstekens en signalisatie gebruiken
- basiskookvaardigheden toepassen

eigen werkzaamheden organiseren

- eigen werkzaamheden voorbereiden
- eigen werkzaamheden uitvoeren
- eigen werkzaamheden evalueren
- eigen werkzaamheden bijsturen

technische problemen oplossen

- bedrijfstoestand beoordelen
- alarmsystemen en controlepanelen interpreteren
- defecten en hun oorzaken herkennen en opsporen
- kleine herstellingen uitvoeren aan:
 - motoren
 - hulpwerktuigen
 - elektriciteitsnet
 - elektronicasystemen
 - controlesystemen

schip in noodsituaties in veiligheid brengen

- signalisaties van verschillende scheidstypes zowel overdag en 's nachts herkennen en gebruiken
- roer hanteren
- nautische hulpinstrumenten bedienen
- basismanoeuvres bij het in veiligheid brengen van schip uitvoeren

De beroepsgerichte vorming kan enkel gerealiseerd worden door middel van het geïntegreerd doorlopen van de component leren en de component werkplekieren.

Module Ondersteuning laden en lossen schip

veilig, hygiënisch en milieubewust werken conform welzijn op het werk en de geldende regelgevingen zoals:

- ergonomisch werken
- economisch werken
- producten, gereedschap, apparatuur, machines en arbeidsmiddelen volgens bedrijfs- en fabrikantenvoorschriften gebruiken
- persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen gebruiken
- storingen en afwijkingen aan materieel en materiaal melden
- werkpost en directe omgeving volgens bedrijfsvoorschriften schoonhouden
- voorschriften en instructies inzake veiligheid, hygiëne of milieu toepassen
- afval en restproducten beperken en volgens wettelijke voorschriften sorteren en afvoeren
- principes brandpreventie toepassen
- kleine blusmiddelen hanteren
- elementaire EHBO-technieken toepassen
- reddingsboot te water laten

noodzakelijke houdingen voor de uitoefening van het beroep aannemen zoals:

- kwaliteitsgericht werken
- in team werken
- op problemen anticiperen en adequaat reageren
- opgelegde taken zelfstandig uitvoeren
- nauwkeurig werken
- op wisselende werk-, woon- en leefomstandigheden inspelen
- discreet en respectvol handelen
- met stress en prioriteiten omgaan
- zin voor verantwoordelijkheid tonen

functionele vaardigheden voor de uitoefening van het beroep toepassen zoals:

- plannen en schema's gebruiken
- vereiste hoeveelheden en materiaal inschatten
- informatie selecteren en verwerken
- verbale en non-verbale communicatie toepassen
- reisplanning opvolgen
- werkmethode volgen
- vaarregels, verkeerstekens en signalisatie gebruiken
- basiskookvaardigheden toepassen

eigen werkzaamheden organiseren

- eigen werkzaamheden voorbereiden
- eigen werkzaamheden uitvoeren
- eigen werkzaamheden evalueren
- eigen werkzaamheden bijsturen

bij bunkeren, laden en lossen assisteren

- peilschalen van water en diesel controleren
- verloop van laad- en losprocessen toepassen
- laadruimtes schoonmaken
- werking installaties controleren
- doorgang walpersoneel verzekeren
- laadruimtes openleggen
- slangen, kranen, doppen en pompen hanteren
- waterniveau in laadruimte controleren
- laadruimte op ventilatie controleren
- op stilliggend schip en zijn lading toezicht houden

De beroepsgerichte vorming kan enkel gerealiseerd worden door middel van het geïntegreerd doorlopen van de component leren en de component werkplekleren.

Module Ondersteuning manoeuvres schip

veilig, hygiënisch en milieubewust werken conform welzijn op het werk en de geldende regelgevingen zoals:

- ergonomisch werken
- economisch werken
- producten, gereedschap, apparatuur, machines en arbeidsmiddelen volgens bedrijfs- en fabrikantenvoorschriften gebruiken
- persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen gebruiken
- storingen en afwijkingen aan materieel en materiaal melden
- werkpost en directe omgeving volgens bedrijfsvoorschriften schoonhouden
- voorschriften en instructies inzake veiligheid, hygiëne of milieu toepassen
- afval en restproducten beperken en volgens wettelijke voorschriften sorteren en afvoeren
- principes brandpreventie toepassen
- kleine blusmiddelen hanteren
- elementaire EHBO-technieken toepassen
- reddingsboot te water laten

noodzakelijke houdingen voor de uitoefening van het beroep aannemen zoals:

- kwaliteitsgericht werken
- in team werken
- op problemen anticiperen en adequaat reageren
- opgelegde taken zelfstandig uitvoeren
- nauwkeurig werken
- op wisselende werk-, woon- en leefomstandigheden inspelen
- discreet en respectvol handelen
- met stress en prioriteiten omgaan
- zin voor verantwoordelijkheid tonen

functionele vaardigheden voor de uitoefening van het beroep toepassen zoals:

- plannen en schema's gebruiken
- vereiste hoeveelheden en materiaal inschatten
- informatie selecteren en verwerken
- verbale en non-verbale communicatie toepassen
- reisplanning opvolgen
- werkmethode volgen
- vaarregels, verkeerstekens en signalisatie gebruiken
- basiskookvaardigheden toepassen

eigen werkzaamheden organiseren

- eigen werkzaamheden voorbereiden
- eigen werkzaamheden uitvoeren
- eigen werkzaamheden evalueren
- eigen werkzaamheden bijsturen

bij het manoeuvreren assisteren

- communicatiesysteem gebruiken
- schip vastmaken
- schip losgooien
- wrijfhout en fenders aanbrengen
- technieken toepassen voor:
 - leggen van knopen
 - afstoppen
 - vieren
 - uitwerpen
 - opschieten meertrossen en draden

<ul style="list-style-type: none"> ➤ ankerlier bedienen ➤ duwbakken aanhechten en losmaken ➤ koppellier bedienen
<p><i>bij het manoeuvreren aanwijzingen geven</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ communicatiesysteem gebruiken ➤ algemene vaarregels toepassen ➤ vaarregels en signalisatie bij het passeren van kunstwerken toepassen ➤ signalisatie van verschillende sloopstypes herkennen ➤ specifieke manoeuvres herkennen
<p><i>schip in noodsituaties in veiligheid brengen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ signalisaties van verschillende sloopstypes zowel overdag en 's nachts herkennen en gebruiken ➤ roer hanteren ➤ nautische hulpinstrumenten bedienen ➤ basismanoeuvres bij het in veiligheid brengen van schip uitvoeren

De beroepsgerichte vorming kan enkel gerealiseerd worden door middel van het geïntegreerd doorlopen van de component leren en de component werkplekieren.

3. SITUERING

